

SZKOŁA MUZYCZNA I st. nr 2

CYKL SZEŚCIOLETNI

WYMAGANIA EDUKACYJNE I KRYTERIA OCENIANIA

ALTÓWKA

Podstawowe kryteria oceniania uczniów:

- prawidłowy aparat gry i postawa ucznia przy instrumencie,
- prawidłowa intonacja,
- umiejętności techniczne i wykonawcze,
- zgodność metro-rytmiczna wykonywanego tekstu utworu,
- jakość wykonawcza i opanowanie pamięciowe.

KLASA 1

Zakres techniczny i repertuarowy

- znajomość budowy instrumentu i umiejętność nazywania jego części,
- adaptacja do instrumentu,
- rozśpiewanie, umuzykalnienie i ćwiczenia rytmiczno-ruchowe (klaskanie i chodzenie, śpiewanie i wystukiwanie rytmu, tataizowanie)
- opanowanie prawidłowego chwytu altówki i smyczka,
- zachowanie prawidłowej postawy podczas gry
- prostolinijne, równoległe do podstawki prowadzenie smyczka po strunach
- gra pizzicato prawą ręką prostych dźwięków,
- umiejętność gry całym smyczkiem, dolną i górną połową smyczka, legato po 2,4 nuty, portato po 2,4 nuty,
- gra 4 palcami w podstawowym układzie w I pozycji, przy zachowaniu prawidłowej intonacji,
- wartości rytmiczne: ćwierćnuty, półnuty, całe nuty, ósemki, szesnastki - gra z nut i z pamięci,
- znajomość położenia nut na pięciolinii: nazywanie nut oraz gra z nut
- proste dwudźwięki z pustą struną
- Gamy durowe 1 oktawowo: C-dur, G-dur, D-dur

Sprawdzanie umiejętności:

1) popisy klasowe, koncerty szkolne - 1 utwór dowolny

2) Końcoworoczny koncert 1 klas – 1 utwór dowolny

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1. Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i prawidłowy aparat gry, wolny od napięć mięśniowych. 2. Prostownie prowadzi smyczek i wydobywa ładny dźwięk z bardzo dobrą intonacją. 3. Prezentuje umiejętności techniczne: gra całym smyczkiem detache, górną i dolną połową, legato i portato po 2,4 i więcej nut w różnym tempie. Gra 4 palcami w różnych układach. Gra pizzicato prawą ręką. Gra proste dwudźwięki. 4. Bez błędnie wykonuje materiał nutowy, często wykraczający poza program nauczania danej klasy. 5. Opanowuje pamięciowo utwory w szybkim tempie 6. Ciekawie prezentuje utwory pod względem artystycznym. 7. Jest laureatem konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1. Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2. Prostownie prowadzi smyczek i wydobywa ładny dźwięk 3. Prezentuje umiejętności techniczne: gra całym smyczkiem detache, górną i dolną połową, legato i portato po 2,4 nuty. Gra 4 palcami w podstawowym układzie, w większości zachowuje prawidłową intonację, choć zdarzają się małe niedociągnięcia. Gra pizzicato prawą ręką. Gra proste dwudźwięki. 4. Dobrze odczytuje tekst z nut i bez problemu uczy się na pamięć. 5. Bardzo dobrze opanował materiał nauczania
DOBRY 20-16 pkt.	1. Uczeń ma małe trudności z utrzymaniem prawidłowej postawy i z aparatem gry (tj. sztywny kciuk i 5 palec na smyczku, wygięty przegub lewej ręki itp.) 2. Prostownie prowadzi smyczek z nielicznymi odchyleniami („koszenie smyczka”) i wydobywa przyzwoite brzmienie. 3. Prezentuje poprawne umiejętności techniczne: gra całym smyczkiem detache, górną i dolną połową, legato i portato po 2,4 nuty, ale nie zawsze z płynnymi przejściami. 4. Gra 4 palcami w podstawowym układzie, jednak z małymi intonacyjnymi potknięciami, które stara się poprawiać. Gra pizzicato prawą ręką. 5. Odczytuje tekst z małymi błędami 6. Opanowuje pamięciowo materiał nauczania z drobnymi pomyłkami
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Uczeń ma duże trudności z zachowaniem prawidłowej postawy (opadająca altówka, zgarbiona sylwetka) i aparatu gry (sztywne, wyprostowane palce, wygięty kciuk prawej ręki, wygięta lewa ręka, podwijanie palców pod gryf.) 2. Ma trudności z prowadzeniem smyczka i wydobywaniem przyzwoitego dźwięku z instrumentu. Nie reaguje na jakość dźwięku.

	3. Umiejętności techniczne są słabo rozwinięte: gra całym smyczkiem, brak artykulacji legato. Gra 3 palcami w podstawowym układzie i w wolnym tempie, często z błędami intonacyjnymi. Gra pizzicato prawą ręką. 4. Ma trudności w czytaniu nut i w opanowaniu pamięciowym utworu. 5. Opanował podstawowy materiał nauczania w wolnym tempie i z licznymi pomyłkami.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń ma duże trudności z zachowaniem prawidłowej postawy (opadająca altówka, zgarbiona sylwetka) i aparatu gry (sztywne, wyprostowane palce, wygięty kciuk prawej ręki, wygięta lewa ręka, podwijanie palców pod gryf). 2. Ma trudności z prowadzeniem smyczka i wydobyciem przyzwoitego dźwięku z instrumentu. Nie reaguje na jakość dźwięku. 3. Cechuje go brak koordynacji obu rąk oraz brak wrażliwości na złą intonację. Gra pizzicato prawą ręką. 4. Ma duże trudności z nauką nut, umiejscowieniem ich na gryfie oraz w opanowaniu pamięciowym utworu. 5. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela, wykazuje brak chęci do poprawy błędów i systematycznej pracy. 6. Zna tylko część wymaganego materiału nauczania.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 1. 2. Błędy aparatu i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój

KLASA 2

Zakres techniczny i repertuarowy

- doskonalenie umiejętności świadomego utrzymania prawidłowego aparatu gry i postawy przy instrumencie przez ucznia,
- zwiększenie wymagań w zakresie intonacji, jakości dźwięku,
- różne układy palców w I pozycji, nauka bieglności palców lewej ręki, układ ręki w półpozycji, proste wejścia do III pozycji,
- proste dwudźwięki z pustą struną i флазоlety naturalne,
- wartości rytmiczne: triola ósemkowa, rytmy punktowane,
- dynamika: f ,p, cresc, dim.
- zmiany agogiczne: rit, a tempo, accel.
- opanowanie pamięciowe większych form: Koncert (I lub III cz.),
- świadomość w stosowaniu techniki przygotowawczej
- znajomość notacji do 3 znaków przykluczowych
- gamy durowe przez 2 oktawy
- wprowadzenie ruchów wibracyjnych za pomocą ćwiczeń
- współpraca z akompaniamentem

Sprawdzanie umiejętności

1) Popisy klasowe, koncerty sekcyjne

2) Prezentacje półroczne :

- Gama i pasaże : C-dur lub D-dur dwuoktawowa. Sposoby: detache całym smyczkiem, podział smyczka, 2, 4 legato lub po 8 legato na 1 smyczek, portato, podwójne detache. - etiuda lub ćwiczenie
- Utwór dowolny lub I cz. Koncertu

3) Egzamin promocyjny :

- Gama C-dur lub D-dur dwuoktawowa do 8 legato na 1 smyczek, portato, podwójne detache, podział smyczka,
- etiuda lub utwór dowolny,
- I lub III cz. Koncertu

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1. Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i prawidłowy aparat gry, wolny od napięć mięśniowych. 2. Prostoliniennie prowadzi smyczek i wydobywa ładny dźwięk z bardzo dobrą intonacją. 3. Prezentuje bardzo dobre opanowanie artykulacji detache, legato po 2,4,8 w pochodach gamowych, portato, podwójne detache z ruchami wyrównawczymi palców. 4. Gra różnymi układami palców w I pozycji, wykonuje proste dwudźwięki z pustą struną oraz potrafi grać w III pozycji i półpozycji. 5. Bez błędnie odczytuje i wykonuje z pamięci materiał nutowy wykraczający poza program nauczania danej klasy. 6. Gra muzykalnie z zaangażowaniem uwzględniając zmiany agogiczne i dynamiczne. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 7. Bierze czynny udział w koncertach 8. Jest laureatem konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA.
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1. Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i prawidłowy aparat gry, wolny od napięć mięśniowych. 2. Prostoliniennie prowadzi smyczek i wydobywa ładny dźwięk z prawidłową intonacją. 3. Umiejętności techniczne opanował w stopniu bardzo dobrym: gra całym smyczkiem detache, górną i dolną połową, legato i portato po 2,4, 8 nut, podwójne detache z ruchami wyrównawczymi. 4. Gra 4 palcami w różnych układach palców w I pozycji przy zachowaniu prawidłowej intonacji i w szybszym tempie. Stosuje proste wejścia do III pozycji, ma świadomość ułożenia palców w półpozycji. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 5. Właściwie odczytuje tekst z nut i opanowuje pamięciowo większą formę koncertu (choć mogą zdarzyć się małe potknięcia tekstowe lub intonacyjne). Uwzględnia w grze zmiany dynamiczne i agogiczne. 6. Bierze czynny udział w różnych koncertach.

DOBRY 20-16 pkt.	1. Uczeń ma małe trudności z utrzymaniem prawidłowej postawy i z aparatem gry (tj. sztywny kciuk i 5 palec na smyczku, wygięty przegub lewej ręki itp.) 2. Prostolinijnie prowadzi smyczek z nielicznymi odchyleniami („koszenie smyczka”) i wydobywa przyzwoite brzmienie. 3. Umiejętności techniczne prezentuje dobrze z małymi niedociągnięciami: nie gra całym smyczkiem detache, gra górną i dolną połową, legato i portato po 2,4,8 nut, podwójne detache bez ruchów wyrównawczych. 4. Gra 4 palcami w różnych układach palców w I pozycji w tempie umiarkowanym, ma świadomość układu palców w półpozycji. Gra z akompaniamentem sprawia małe trudności. 5. Odczytuje tekst z małymi błędami 6. Opanowuje pamięciowo utwory z potknięciami tekstowymi oraz szybko poprawia drobne nieczystości. 7. Bierze czynny udział w koncertach.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Uczeń ma trudności z zachowaniem prawidłowej postawy (opadająca altówka, zgarbiona sylwetka) i aparatu gry (sztywne, wyprostowane palce, wygięty kciuk prawej ręki, wygięta lewa ręka, podwijanie palców lewej ręki pod gryf) 2. Wykazuje ograniczone opanowanie techniki: gra 4 palcami w różnych układach w I pozycji sprawia trudności w utrzymaniu prawidłowej intonacji. 3. Ma trudności z prostolinijnym prowadzeniem smyczka („koszenie smyczka”), nie reaguje na brzydką jakość dźwięku. Umiejętności techniczne prezentuje z błędami: nie gra detache całym smyczkiem, brak podziału smyczka, gra po 2,4 legato, brak ruchów wyrównawczych w podwójnym detache. 4. Materiał nauczania wykonuje z błędami tekstowymi oraz nie poprawia intonacji. Gra z akompaniamentem wymaga wsparcia nauczyciela. 5. Potrzebuje stałej pomocy nauczyciela w czytaniu nut i ma problemy w opanowaniu pamięciowym dłuższych utworów. 6. Prezentuje wolne tempo pracy lub brak systematycznego ćwiczenia
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń ma duże trudności z zachowaniem prawidłowej postawy (opadająca altówka, zgarbiona sylwetka) i aparatu gry (sztywne, wyprostowane palce, wygięty kciuk prawej ręki, wygięta lewa palce, podwijanie palców pod gryf, ściskanie gryfu). 2. Nie kontroluje prostolinijnego prowadzenia smyczka („koszenie smyczka”) i nie dba o wydobywanie przyzwoitego dźwięku. 3. Brak koordynacji obu rąk. 4. Występują liczne błędy intonacyjne, rytmiczne i tekstowe. 5. Ma trudności z nauką nut i umiejscowieniem ich na gryfie oraz w opanowaniu pamięciowym utworu. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą z akompaniamentem. 6. Uczeń zna tylko małą część wymaganego materiału edukacyjnego. 7. Brak systematycznego ćwiczenia i chęci do poprawy błędów
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 2. 2. Błędy aparatu i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.

KLASA 3

Zakres techniczny i repertuarowy

- doskonalenie umiejętności świadomego utrzymania prawidłowego aparatu gry i postawy przy instrumencie przez ucznia,
- zwiększenie wymagań w zakresie intonacji, jakości dźwięku,
- zwiększenie biegłości prawej i lewej ręki (tryle, poszerzone układy palców, flażolety, podwójne detache w szybszym tempie),
- różne układy palców w I i III pozycji, nauka II pozycji,
- proste dwudźwięki z pustą struną, proste akordy łamane,
- wartości rytmiczne: triola ósemkowa, rytmy punktowane, synkopa
- dynamika: f , mf, p, mp, cresc, dim
- zmiany agogiczne: rit, a tempo, accel. respektowanie oznaczeń tempa utworu
- nauka vibracji za pomocą ćwiczeń
- nauka samodzielnego strojenia altówki
- opanowanie pamięciowe większych form: koncert (I lub III cz.)
- współpraca z akompaniamentem

Sprawdzanie umiejętności

1) Popisy klasowe, koncerty sekcyjne – 1 utwór

2) Prezentacje półroczne :

-Gama i pasaże: gama durowa do 2 znaków, dwuoktawowa z wejściem do III pozycji.

Sposoby: detache całym smyczkiem, legato po 4, 8, 15 legato na 1 smyczek, staccato po 8, 15, podwójne detache. Pasaże.

- etiuda lub utwór dowolny

- I lub III cz. Koncertu

3) Egzamin promocyjny:

- Gama durowa do 2 znaków, dwuoktawowa z uwzględnieniem pozycji III i II.

Sposoby: detache całym smyczkiem, legato po 4, 8, 15 legato na 1 smyczek, staccato po 8, 15, podwójne detache. Pasaże.

- etiuda lub utwór dowolny

- I lub III cz. Koncertu

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1. Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i świadomie kontroluje prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2. Prostownie prowadzi smyczek i kształtuje ładny dźwięk z bardzo dobrą intonacją. 3. Wykazuje się biegłością techniczną w różnych sposobach artykulacyjnych (legato przez struny w pochodach gamowych po 8,15 nut i więcej, staccato po 8,15 i więcej, podwójne detache w szybszym tempie jako przygotowanie do sautille martele) 3. Stosuje prostą technikę dwudźwiękową i akordową z pustymi strunami w utworach. 4. Gra w pozycjach I-III oraz w wyższej ze zwiększoną biegłością

	palców i kombinacją rytmów. 5. Bez błędnie odczytuje i wykonuje z pamięci materiał nutowy wykraczający poza program nauczania danej klasy. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem 6. Stosuje właściwe ruchy vibracyjne na dłuższych wartościach oraz potrafi samodzielnie nastroić instrument. 7. Gra utwory muzycznie pod względem artystycznym, uwzględniając zmiany agogiczne i dynamiczne. 8. Chętnie uczestniczy w koncertach 9. Jest laureatem konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1. Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i świadomie kontroluje prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2. Prostoliniennie prowadzi smyczek i kształtuje ładny dźwięk z bardzo dobrą intonacją. 3. Wykazuje się biegłością techniczną w różnych sposobach artykulacyjnych (legato przez struny w pochodach gamowych po 8,15 nut, staccato po 8,15, podwójne detache w szybszym tempie jako przygotowanie do sautille, martele). 4. Stosuje proste dwudźwięki lub akordy z pustymi strunami 5. Potrafi zagrać proste wejścia w pozycjach I-III z różnymi kombinacjami rytmu, 6. Bardzo dobrze odczytuje i zapamiętuje materiał nauczania, choć mogą zdarzyć się małe potknięcia tekstowe lub intonacyjne. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 7. Potrafi zawibrować dłuższe wartości. 8. Prezentuje utwory ciekawie pod względem artystycznym, uwzględniając zmiany agogiczne i dynamiczne 9. Chętnie uczestniczy w koncertach.
DOBRY 20-16 pkt.	1. Uczeń ma małe trudności z utrzymaniem prawidłowej postawy i z aparatem gry (tj. sztywny kciuk lub 5 palec na smyczku, wygięty przegub lewej ręki itp.) 2. Prostoliniennie prowadzi smyczek z nielicznymi odchyleniami („koszenie smyczka”) i wydobywa przyzwoite brzmienie. 3. Umiejętności techniczne prezentuje dobrze z małymi niedociągnięciami: nie gra całym smyczkiem detache, gra górną i dolną połową, legato i portato po 4,8 nut, podwójne detache bez ruchów wyrównawczych. 3. Proste zmiany pozycji I-II-III wykonuje z małymi niedociągnięciami intonacyjnymi lub technicznymi. 4. Odczytuje tekst dobrze z drobnymi pomyłkami. 5. Dobrze opanowuje pamięciowo utwory z drobnymi potknięciami tekstowymi lub technicznymi(tj. brak właściwego tempa i adekwatnej artykulacji). Gra z akompaniamentem sprawia małe trudności. 6. Niedociągnięcia intonacyjne poprawia w trakcie gry 7. Uczestniczy w koncertach
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Uczeń ma trudności z zachowaniem prawidłowej postawy (opadająca altówka, zgarbiona sylwetka) i aparatu gry (sztywne, wyprostowane palce, wygięty kciuk prawej ręki, wygięta lewa ręka, podwijanie palców lewej ręki pod gryf i ściskanie gryfu).

	2. Wykazuje ograniczone opanowanie techniki: gra 4 palcami w różnych układach sprawia trudności w utrzymaniu prawidłowej intonacji, rytmu lub tempa. Mała biegłość palców. Techniki artykulacyjne (podwójne detache, staccato) bez ruchów wyrównawczych. Ma trudności z grą po 15 nut na 1 smyczek, gra po 4,8 legato. 3. Zmiany pozycji do III lub II wykonuje z błędami intonacyjnymi i technicznymi. 4. Posiada trudności z opanowaniem materiału dydaktycznego. W grze z pamięci występują liczne pomyłki tekstowe i rytmiczne oraz brak reakcji poprawiania nieczystości intonacyjnych. Gra z akompaniamentem wymaga wsparcia nauczyciela. 5. Prezentuje grę bez dbałości o jakość brzmienia i wykonania. 6. Opanowuje w stopniu dostatecznym materiał nauczania z licznymi błędami i wymaga częstej pomocy nauczyciela.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń ma duże trudności z zachowaniem prawidłowej postawy (opadająca altówka, zgarbiona sylwetka) i aparatu gry (sztywne, zaciśnięte palce, wygięty kciuk prawej ręki, wygięta lewa ręka, podwijanie palców pod gryf). 2. Nie kontroluje prostoliniowego prowadzenia smyczka („koszenie smyczka”) i nie dba o wydobycie przyzwoitego dźwięku. 3. Brak koordynacji obu rąk i rozwoju technicznego (brak artykulacji legato w pochodach gamowych, gry detache całym smyczkiem i z podziałem smyczka, podwójnego detache z ruchami wyrównawczymi palców, rytmów, wibracji). 4. Słabo czyta nuty, ma problem z ich umiejscowieniem na gryfie. Wykazuje bardzo małą dbałość o czystość intonacji, nie poprawia dźwięków. Prezentuje grę z błędami metrycznymi. 5. Nie opanował zmian pozycji I-II-III. 6. Uczeń zna tylko małą część wymaganego materiału dydaktycznego i ma dużą trudność z opanowaniem pamięciowym. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą z akompaniamentem. 7. Brak systematycznego ćwiczenia i chęci poprawy błędów.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 3. 2. Błędy aparatu i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.

KLASA 4

Zakres techniczny i repertuarowy

- doskonalenie umiejętności świadomego kontrolowania prawidłowego aparatu gry i postawy przy instrumencie przez ucznia,
- zwiększenie wymagań w zakresie biegłości palców lewej i prawej ręki (legato i staccato na 2 smyczki w gamach przez 3 oktawy, wprowadzenie do martele, sautille i spiccato, ricochet, pizzicato prawą i lewą ręką, ekstensja 4zw, 5zm, proste tryle, obiegniki, mordenty) oraz intonacji w zmianach pozycji i jakości wykonawczej w utworach.
- doskonalenie zmian pozycji I-III, stosuje pozycje IV i V
- dwudźwięki (tercje, seksty, oktawy) i akordy łamane,

- wartości rytmiczne: triola ósemkowa, rytmy punktowane, trzydziestodwójki, synkopa, kombinacje rytmów,
- dynamika: f, ff, mf, p, pp, mp, cresc, dim., gra sul tasto, sul ponticello
- zmiany agogiczne: rit, a tempo, accel., respektowanie oznaczeń tempa utworu,
- doskonalenie wibracji i samodzielnego strojenia altówki,
- opanowanie pamięciowe większych form: Koncert (I lub III cz.)
- wykonuje proste utwory a`vista uwzględniając dynamikę utworu
- rozwijanie techniki: etudy biegłościowe.
- współpraca z akompaniamentem

Sprawdzanie umiejętności

1) Popisy klasowe, koncerty sekcyjne

2) Prezentacje techniczne (2 w ciągu roku)

- Gama i pasaże: C-dur, c-moll trzyoktawowa (1 półrocze)

D-dur, d-moll trzyoktawowa (2 półrocze)

Sposoby artykulacyjne: detache, po 3,6 legato, na 2 smyczki legato i staccato, po 4 sautille
1 dwudźwięki „dur” do wyboru

- etiuda techniczna

3) Prezentacje półroczne:

- I lub III cz. Koncertu

- utwór dowolny

4) Egzamin promocyjny:

- I lub III cz. Koncertu

- utwór dowolny

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1. Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych 2. Opanował podstawową technikę smyczkową: detache, legato, portato, martele, sautille. Posiada biegłość palców i smyczka, by wykonać legato i staccato na 2 smyczki w gamach i w pasażach 3-oktawowych. Potrafi zagrać proste spiccato. 3. Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-V z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. 4. Bardzo dobrze posługuje się prostą techniką dwudźwiękową (seksty, oktawy) i akordową. Wykorzystuje je w utworach. 5. Samodzielnie pracuje nad repertuarem (wykraczającym poza program nauczania), wykazuje inicjatywę artystyczną. 6. Potrafi sprawnie czytać nuty a`vista. 7. Posiada wyraźnie rozwiniętą muzykalność, prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych używając swobodną wibrację. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem.

	8. Samodzielnie stroi instrument 9. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną 10. Chętnie występuje na koncertach. 11. Jest laureatem konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1. Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych 2. Opanował podstawową technikę smyczkową: detache, legato, portato, martele. Sprawnie wykonuje legato i staccato na 2 smyczki w gamach i w pasażach 3-oktawowych, artykulacja sautille sprawia nieznaczne kłopoty. 3. Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-V z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. 4. Potrafi zagrać z bardzo dobrą intonacją proste dwudźwięki (seksty lub oktawy) i akordy łamane. 5. Odczytuje nuty a`vista z małymi błędami tekstowymi. Opanowuje pamięciowo dłuższe formy (koncert) choć mogą zdarzyć się małe potknięcia. 6. W większości zachowuje poprawną intonację, rytm, dynamikę, zmiany agogiczne i artykulacyjne w wykonywanych utworach. Gra z zaangażowaniem, z właściwą wibracją i frazowaniem. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 7. Samodzielnie stroi instrument. 8. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną. 9. Chętnie występuje na koncertach.
DOBRY 20-16 pkt.	1. Uczeń potrafi utrzymać właściwą postawę przy instrumencie, ale aparat gry ulega niewielkim odkształceniom (zaciśnięte lub sztywne palce prawej ręki, wygięta lewa ręka, ściskanie gryfu). 2. Opanował podstawową technikę smyczkową: detache, legato do 15, portato, martele. Artykulacja sautille, legato i staccato na 2 smyczki w pochodach gamowych i w pasażach 3-oktawowych sprawiają mu trudności. 3. Zna różne układy palców w pozycjach I-III, gra w pozycjach wyższych sprawia trudności. 4. Stara się wykonać proste dwudźwięki czysto intonacyjnie, w miarę szybko poprawia niedociągnięcia. 5. Tekst muzyczny odczytuje z małymi błędami, potrzebuje pomocy nauczyciela. Opanowuje pamięciowo dłuższe formy (koncert, wariacje) z małymi pomyłkami i niedociągnięciami intonacyjnymi. Gra z akompaniamentem sprawia małe trudności. 6. Stara się realizować dynamikę, zmiany artykulacyjne i agogiczne w utworach. Dbą o jakość wykonawczą. Wibracja stwarza małe trudności (zaciśnięta ręka, niekontrolowany, chaotyczny ruch). 7. Ma trudności ze strojeniem instrumentu, potrzebuje pomocy nauczyciela. 8. Wykazuje zaangażowanie w pracy. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i układ rąk ulega odkształceniom.

	2. Wykazuje ograniczone opanowanie techniki smyczkowej: nie gra detache całym smyczkiem, gra legato i staccato po 15 nut (nie jest w stanie zagrać przez 3 oktawy), sautille bez ruchów wyrównawczych gra w wolnym tempie. 3. Gra w pozycjach I-III, wejście do V pozycji sprawia trudności techniczne i intonacyjne. 4. Proste dwudźwięki i akordy wykonuje z błędami intonacyjnymi. 5. Tekst muzyczny odczytuje z błędami, potrzebuje stałej pomocy nauczyciela. Stara się opanować pamięciowo dłuższe formy (koncert), jednakże w grze występują liczne błędy tekstowe, rytmiczne, intonacyjne i pamięciowe. Gra z akompaniamentem wymaga wsparcia nauczyciela. 6. W małym stopniu realizuje dynamikę, zmiany rytmiczne i agogiczne w utworach. Używa niewłaściwych ruchów wibracyjnych. 7. Nie potrafi samodzielnie nastroić skrzypiec, potrzebuje pomocy nauczyciela. 8. Wolno realizuje zadany materiał i wykazuje brak systematycznej pracy. 9. Ma trudności z radzeniem sobie z tremą sceniczną.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i układ rąk ulega odkształceniom. 2. Wykazuje małe opanowanie techniki smyczkowej: nie gra detache całym smyczkiem, nie potrafi prostolinijnie prowadzić smyczka. Gra sautille bez ruchów wyrównawczych, legato i staccato po 15 nut w wolnym tempie (nie jest w stanie zagrać przez 3 oktawy). 3. Gra w pozycjach I-III sprawia duże trudności intonacyjne i techniczne. Nie potrafi wejść do pozycji V. 4. Nie potrafi zagrać czysto prostych dwudźwięków i akordów. 5. Ma duży problem z odczytaniem tekstu. Nie potrafi opanować pamięciowo większych form (koncert). Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą z akompaniamentem. 6. Nie realizuje zmian dynamicznych, agogicznych, ma trudności z rytmem i nie stosuje wibracji. 7. Nie wykazuje gotowości do systematycznej pracy i poprawy błędów. 8. Zna tylko małą część wymaganego materiału edukacyjnego.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 4. 2. Błędy aparatu i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.

KLASA 5

Zakres techniczny i repertuarowy

- doskonalenie umiejętności świadomego kontrolowania prawidłowego aparatu gry i postawy przy instrumencie przez ucznia,
- zwiększenie wymagań w zakresie biegłości palców lewej i prawej ręki (legato i staccato na 1 smyczek w gamach i pasażach 3 oktaowych, sautille w szybszym tempie, doskonalenie smyczków skaczących-spiccato, ricochet, ekstensja lewej ręki, tryle

- i obiegniki, flażolety naturalne i sztuczne-kwartowe),
- doskonalenie gry w pozycjach I- V, wprowadza pozycję VI i VII, wykorzystuje wyższe pozycje na strunie C i G (IV i V), stosuje skoki do wysokich pozycji,
- dwudźwięki (tercje, seksty, oktawy) i akordy łamane,
- wartości rytmiczne: triola ósemkowa, szesnastkowa, rytmy punktowane, trzydziestodwójki, synkopa, różne kombinacje rytmów,
- dynamika: f,ff, mf, p, pp, mp, cresc, dim.,
- gra sul tasto, sul ponticello, col legno, ricochet
- zmiany agogiczne: rit, a tempo, accel., respektowanie różnych oznaczeń tempa i charakteru utworu,
- zwiększenie środków wyrazu: poznanie stylistyki epok baroku, klasycyzmu, romantyzmu, współczesności,
- doskonalenie vibracji i jej różnicowanie oraz samodzielnego strojenia altówki,
- opanowanie pamięciowe większych form: Koncert (I lub III cz.),Wariacje, -
- rozwijanie techniki: etiudy biegłościowe, dwudźwiękowe,
- zwiększenie wymagań dotyczących jakości dźwięku, ekspresji wykonawczej i interpretacji utworów,
- kontynuuje samodzielną pracę nad utworem oraz czytanie nut a'vista
- współpraca z akompaniamentem.

Sprawdzanie umiejętności

1) popisy klasowe, koncerty sekcyjne

2) Prezentacje techniczne (2 w ciągu roku)

- Gama i pasaże : E-dur, e-moll trzyoktawowa (1 półrocze)
- F-dur, f-moll trzyoktawowa (2 półrocze)

Sposoby artykulacyjne: detache całym smyczkiem, po 3,6 legato, na 2 smyczki legato i staccato, po 4 sautille, po 3 spiccato; 2 dwudźwięki „dur” do wyboru

- etiuda techniczna

3) Prezentacje półroczne:

- I lub III cz. Koncertu
- utwór dowolny

4) Egzamin promocyjny:

- I lub III cz. Koncertu
- utwór dowolny

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1. Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2. Opanował i utrwalił podstawową technikę smyczkową: detache, legato, portato, martele, sautille, spiccato. Posiada biegłość palców i smyczka, by wykonać legato i staccato na 2 smyczki w gamach i w pasażach 3-oktawowych. Stosuje ricochet . 3. Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-VII z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. Bez problemu wykonuje skoki do

	wysokich pozycji. 4. Bardzo dobrze posługuje się techniką dwudźwiękową (seksty, tercje, oktawy) i akordową (3 i 4 dźwiękowe), wykorzystuje ją w utworach. Precyzyjnie wykonuje flażolety kwartowe. Gra proste pizzicato prawą i lewą ręką. 5. Samodzielnie pracuje nad repertuarem (często wykraczającym poza program nauczania), wykazuje inicjatywę artystyczną. 6. Potrafi sprawnie czytać nuty a`vista. 7. Posiada wyraźnie rozwiniętą muzykalność, prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując swobodną vibrację. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 8. Zna pojęcie stylu muzycznego i potrafi go pokazać. 9. Samodzielnie stroi instrument. 10. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną. 11. Jest laureatem konkursów organizowanych i współorganizowanych przez CEA
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2. Opanował i utrwalił podstawową technikę smyczkową: detache, legato, portato, martele, sautille, spiccato. Posiada biegłość palców i smyczka, by wykonać legato i staccato na 2 smyczki w gamach i w pasażach 3-oktawowych. Stara się wykonać ricochet 3. Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-VII z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. Stara się prawidłowo wykonać skoki do wysokich pozycji. 4. Sprawnie posługuje się techniką dwudźwiękową (seksty, oktawy) i akordową (choć zdarzają się małe niedociągnięcia) i wykorzystuje ją w utworach. Stara się prawidłowo intonacyjnie wykonać flażolety kwartowe. Potrafi zagrać proste pizzicato prawą i lewą ręką. 5. Potrafi sprawnie czytać nuty a`vista, opanowuje bez problemu większe formy (koncert, wariacje). 6. Prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując prawidłową vibrację. Rozwija muzykalność w grze. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 7. Zna pojęcie stylu muzycznego i potrafi go pokazać. 8. Samodzielnie stroi instrument. 9. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną. 10. Chętnie występuje na koncertach.
DOBRY 20-16 pkt.	1. Uczeń potrafi utrzymać właściwą postawę przy instrumencie, ale aparat gry ulega niewielkim odkształceniom (zaciśnięte lub sztywne palce prawej ręki, wygięta lewa ręka, ściskanie gryfu). 2. Opanował podstawową technikę smyczkową: detache, legato, portato, martele, sautille. Legato i staccato na 2 smyczki w pochodach gamowych i w pasażach 3-oktawowych sprawia mu małe trudności. Wykonuje spiccato w wolnym tempie, nie potrafi zagrać prostego ricochetu. 3. Zna różne układy palców w pozycjach I-V, skoki do wyższych pozycji sprawiają trudności.

	4. Stara się wykonać proste dwudźwięki czysto intonacyjnie, w miarę szybko poprawia niedociągnięcia. Stosuje prostą technikę dwudźwiękową i akordową w utworach. Wykonuje proste pizzicato prawą ręką, pizzicato lewą sprawia trudności. 5. Tekst muzyczny odczytuje z małymi błędami, potrzebuje pomocy nauczyciela. Opanowuje pamięciowo dłuższe formy (koncert, wariacje) z małymi pomyłkami i niedociągnięciami intonacyjnymi. Gra z akompaniamentem sprawia małe trudności. 6. Stara się realizować dynamikę, zmiany artykulacyjne i agogiczne w utworach. Dbą o jakość wykonawczą. Wibracja stwarza małe trudności (zaciśnięta ręka, niekontrolowany i chaotyczny ruch). 7. Samodzielnie stroi instrument (z niewielką korektą nauczyciela) 8. Zna pojęcie stylu muzycznego. 9. Wykazuje zaangażowanie w pracy. Ma trudności z radzeniem sobie z tremą sceniczną.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy. 2. Wykazuje podstawowe opanowanie techniki smyczkowej: gra detache całym smyczkiem, legato, portato, martele. Artykulację sautille wykonuje bez ruchów wyrównawczych, legato i staccato na 1 smyczek w gamach 3-oktawowych wykonuje w wolnym tempie(bez biegi palców). Nie potrafi zagrać spiccato w wolnym tempie oraz wykonać ricochetu. Gra pizzicato prawą ręką, gra pizzicato lewą ręką sprawia duże trudności. 3. Gra w pozycjach I-III, wyższe pozycje sprawiają trudności intonacyjne i techniczne. Nieprawidłowo wykonuje skoki do wysokich pozycji. 4. Ma problem z prawidłową intonacją dwudźwięków (seksy, oktawy) i akordów (3,4-dźwiękowych) 5. Słabo odczytuje tekst a`vista, potrzebuje stałej pomocy nauczyciela. Stara się opanować pamięciowo większe formy (koncert, wariacje), ale zdarzają się częste pomyłki tekstowe i intonacyjne. Gra z akompaniamentem wymaga wsparcia nauczyciela. 6. W małym stopniu realizuje zmiany dynamiczne, agogiczne, ma trudności z rytmem i prawidłową wibracją (chaotyczny, niekontrolowany ruch). 7. Potrafi nastroić instrument (z niewielką korektą nauczyciela). 8. Brakuje systematycznej pracy i chęci poprawy błędów. 9. Wolno realizuje wymagany materiał dydaktyczny. 10. Zna pojęcie stylu w muzyce, ale nie potrafi go artystycznie wykonać. 11. Ma trudności z radzeniem sobie z tremą sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy. 2. Wykazuje w małym stopniu opanowanie techniki smyczkowej: wykonuje detache całym smyczkiem (bez prostoliniowego prowadzenia), proste legato, portato. Artykulację sautille wykonuje w wolnym tempie bez ruchów wyrównawczych, nie posiada podstawowej biegi palców (nie jest w stanie poprawnie zagrać legato i staccato na 1 smyczek przez 3 oktawy), nie potrafi zagrać

	spiccato i wykonać prostego ricochetu. 3. Gra w pozycjach I-III sprawia duże trudności intonacyjne i techniczne. Nie potrafi prawidłowo wykonać skoków i grać w wyższych pozycjach. 4. Nie potrafi zagrać czysto prostych dwudźwięków i akordów. 5. Ma duży problem z odczytaniem tekstu. Nie potrafi opanować pamięciowo większych form (koncert, wariacje). Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą z akompaniamentem. 6. Nie realizuje zmian dynamicznych, agogicznych, ma trudności z rytmem i nie stosuje vibracji. 7. Nie wykazuje gotowości do systematycznej pracy i poprawy błędów. 8. Zna tylko małą część wymaganego materiału edukacyjnego. 9. Nie rozumie pojęcia stylu w muzyce. 10. Ma trudności z nastrojeniem instrumentu. 11. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 5. 2. Błędy aparaturowe i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.

KLASA 6

Zakres techniczny i repertuarowy

- Utrwalanie i rozwijanie umiejętności zdobytych w poprzednich latach dotyczących prawidłowego aparatu gry i techniki altówkowej,
- zwiększenie wymagań w zakresie biegłości palców lewej i prawej ręki (legato i staccato na 1 smyczek w gamach i pasażach 3 oktaawowych, sautille, spiccato i arpeggia w szybszym tempie, ricochet, ekstensja lewej ręki, tryle i obiegniki, flažolety naturalne i sztuczne (kwartowe, kwintowe) w niskich pozycjach.
- doskonalenie gry w pozycjach I-VII, skoki do wysokich pozycji,
- dwudźwięki (tercje, seksty, oktawy) grane również w artykulacji legato, akordy łamane (4-dźwiękowe) i grane na raz 3-dźwiękowe,
- wartości rytmiczne: triola ósemkowa, szesnastkowa, rytmy punktowane, trzydziestodwójki, synkopa, różne kombinacje rytmów,
- dynamika: f,ff, mf, p, pp, mp, cresc, dim. gra sul tasto ,sul ponticello,
- zmiany agogiczne: rit, a tempo, accel., respektowanie różnych oznaczeń tempa i charakteru utworu,
- zwiększenie środków wyrazu: znajomość stylistyki epok: baroku, klasycyzmu, romantyzmu, współczesności,
- doskonalenie rodzajów i tempa vibracji (ramieniowa, kiściowa) oraz samodzielnego strojenia altówki,
- opanowanie pamięciowe większych form: koncert (I lub III cz.), wariacje,
- rozwijanie techniki: etudy biegłościowe, dwudźwiękowe,
- sprawne czytanie nut a`vista,
- zwiększenie wymagań dotyczących jakości dźwięku, ekspresji wykonawczej i interpretacji utworów,
- współpraca z akompaniamentem.

Sprawdzanie umiejętności

1) Popisy klasowe, koncerty sekcyjne

2) Prezentacje techniczne (2 w ciągu roku)

- Gama i pasaże: durowa i molowa do wyboru nauczyciela (1 i 2 półrocze) Sposoby artykulacyjne: detache całym smyczkiem, po 3,6 legato, na 2 smyczki legato i staccato przez 3 oktawy, po 4 lub 2 sautille w szybkim tempie, po 1 spiccato w szybszym tempie, dwudźwięki „dur” (tercje, seksty, oktawy)
- etiuda techniczna lub dwudźwiękowa

3) Prezentacje półroczne:

- 2 części Sonaty
- utwór dowolny

4) Egzamin końcowy:

- I lub III cz. Koncertu
- utwór dowolny

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1. Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2. Opanował i utrwalił podstawową technikę smyczkową: detache, legato, portato, martele. Posiada biegłość palców i smyczka by wykonać legato i staccato na 2 smyczki w gamach i w pasażach 3-oktawowych, gra spiccato po 1 nucie i sautille po 2 lub po 4 w szybkim tempie. Prawidłowo wykonuje ricochet . 3. Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-VII z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. Bez problemu wykonuje skoki do wysokich pozycji na wszystkich strunach. 4. Bardzo dobrze posługuje się techniką dwudźwiękową (seksty, tercje, oktawy w artykulacji detache i legato) oraz akordową (3 i 4 dźwiękową). Wykorzystuje je w utworach. Precyzyjnie wykonuje flażolety kwartowe i kwintowe. Gra proste pizzicato prawą i lewą ręką. 5. Samodzielnie pracuje nad repertuarem (często wykraczającym poza program nauczania), wykazuje inicjatywę artystyczną. 6 . Potrafi sprawnie i szybko czytać nuty a`vista. 7. Posiada wyraźnie rozwiniętą muzykalność, prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując swobodną wibrację w różnym tempie. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 8. Zna pojęcie stylu muzycznego i prawidłowo je stosuje i różnicuje. 9. Samodzielnie stroi instrument. 10. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną. 11. Chętnie występuje na koncertach 12. Jest laureatem konkursów organizowanych i współorganizowanych przez CEA.

BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1. Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2. Opanował i utrwalił podstawową technikę smyczkową: detache, legato, portato, martele. Posiada biegłość palców i smyczka, by wykonać legato i staccato na 2 smyczki w gamach i w pasażach 3-oktawowych, gra spiccato po 2 lub 3 nuty oraz sautille po 4 w szybszym tempie. Prawidłowo wykonuje ricochet . 3. Bardzo dobrze posługuje się grą w pozycjach I-VII z prawidłową intonacją i precyzją rytmiczną. Potrafi czysto wykonać skoki do wysokich pozycji na wszystkich strunach. 4. Sprawnie posługuje się techniką dwudźwiękową (tercje, seksty, oktawy) i akordową (choć zdarzają się małe niedociągnięcia) i wykorzystuje ją w utworach. Prawidłowo intonacyjnie wykonuje fazyolety kwartowe i kwintowe. Gra proste pizzicato prawą i lewą ręką. 5. Potrafi sprawnie czytać nuty a`vista, opanowuje bez problemu większe formy (koncert, wariacje, sonata), choć mogą zdarzyć się małe potknięcia. 6. Prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując swobodną wibrację w różnym tempie. Rozwija muzykalność. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 7. Zna pojęcie stylu muzycznego i potrafi go prawidłowo wykonać. 8. Samodzielnie stroi instrument. 9. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną 10. Chętnie występuje na koncertach.
DOBRY 20-16 pkt.	1. Uczeń potrafi utrzymać właściwą postawę przy instrumencie, ale aparat gry ulega niewielkim odkształceniom (zaciśnięte lub sztywne palce prawej ręki, wygięte lewa ręka, ściskanie gryfu). 2. Opanował podstawową technikę smyczkową: detache, legato, portato, martele. Artykulację sautille po 4, spiccato po 2, legato i staccato na 2 smyczki w pochodach gamowych i w pasażach 3-oktawowych wykonuje w umiarkowanym tempie. Stara się poprawnie wykonać ricochet i proste pizzicato prawą i lewą ręką choć sprawia to trudność. 3. Zna różne układy palców w pozycjach I-V, skoki do wyższych pozycji sprawiają trudności intonacyjne i techniczne. 4. Dwudźwięki (tercje, seksty, oktawy) wykonuje poprawnie, w miarę szybko poprawia niedociągnięcia intonacyjne. Stosuje prostą technikę dwudźwiękową i akordową w utworach. 5. Tekst muzyczny odczytuje z małymi błędami, potrzebuje pomocy nauczyciela. Opanowuje pamięciowo dłuższe formy (koncert, wariacje) z małymi pomyłkami i niedociągnięciami intonacyjnymi. Gra z akompaniamentem sprawia małe trudności. 6. Stara się realizować dynamikę, zmiany artykulacyjne i agogiczne w utworach. Dbą o jakość wykonawczą. Wibracja stwarza trudności (zaciśnięta ręka, niekontrolowany i chaotyczny ruch). 7. Samodzielnie stroi instrument (z niewielką korektą nauczyciela) 8. Zna pojęcie stylu muzycznego. 9. Wykazuje zaangażowanie w pracy. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, ale chętnie występuje na koncertach.
DOSTATECZNY	1. Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwala nawyk

15-13 pkt.	złego aparatu bez chęci poprawy. 2. Wykazuje podstawowe opanowanie techniki smyczkowej: gra detache całym smyczkiem, legato, portato, martele. Artykulację sautille, spiccato po 2, legato i staccato na 1 smyczek w gamach 3-oktawowych wykonuje w wolnym tempie (bez biegłości palców i ruchów wyrównawczych palców). Nie potrafi zagrać w wolnym tempie oraz wykonać ricochetu. Gra pizzicato prawą ręką, ale gra pizzicato lewą ręką sprawia duże trudności. 3. Gra w pozycjach I-V, wyższe pozycje sprawiają duże trudności intonacyjne i techniczne. Nieprawidłowo wykonuje skoki do wysokich pozycji. 4. Ma problem z prawidłową intonacją dwudźwięków (tercje, seksty, oktawy) i akordów (3,4-dźwiękowych). 5. Słabo odczytuje tekst a`vista, potrzebuje stałej pomocy nauczyciela. Stara się opanować pamięciowo większe formy (koncert, wariacje, sonata), ale zdarzają się częste pomyłki tekstowe i intonacyjne. Gra z akompaniamentem wymaga wsparcia nauczyciela. 6. W małym stopniu realizuje zmiany dynamiczne, agogiczne, ma trudności z rytmem i prawidłową wibracją (chaotyczny, niekontrolowany ruch). 7. Potrafi nastroić instrument (z niewielką korektą nauczyciela). 8. Brak systematycznej pracy i chęci poprawy błędów. 9. Wolno realizuje wymagany materiał dydaktyczny. 10. Zna pojęcie stylu w muzyce, ale nie potrafi go artystycznie wykonać. 11. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy. 2. Wykazuje w małym stopniu opanowanie techniki smyczkowej: wykonuje detache całym smyczkiem(bez prostolinijnego prowadzenia), proste legato, portato. Artykulację sautille wykonuje w wolnym tempie bez ruchów wyrównawczych, nie posiada podstawowej biegłości palców (nie jest w stanie zagrać legato i staccato na 1 smyczek przez 3 oktawy), nie potrafi zagrać spiccato z ruchami wyrównawczymi i wykonać prostego ricochetu. Ma trudności z prostym pizzicato prawą i lewą ręką. 3. Gra w pozycjach I-V z wieloma błędami intonacyjnymi i technicznymi. Nie potrafi prawidłowo wykonać skoków do pozycji wyższych. 4. Nie potrafi zagrać czysto dwudźwięków (tercje, seksty, oktawy) i akordów. 5. Ma duży problem z odczytaniem tekstu. Nie potrafi opanować pamięciowo większych form (koncert, wariacje, sonata). Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą z akompaniamentem. 6. Nie realizuje zmian dynamicznych, agogicznych, ma trudności z rytmem i nie stosuje wibracji. 7. Nie wykazuje gotowości do systematycznej pracy i poprawy błędów. 8. Zna tylko małą część wymaganego materiału edukacyjnego. 9. Nie rozumie pojęcia stylu w muzyce.

	10. Ma trudności z nastrojeniem instrumentu. 11. Ma trudności z radzeniem sobie z tremą sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 6. 2. Błędy aparaturowe i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.